

"TKP'nin Sesi"

2 Ekim 1983 Pazar

Bu yayınıımızda şunlar yer alıyor:

- 1- TKP MK'nin 29 Eylül 1983 günlü çağırısı
- 2- Nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır programı. Yaz. Engin
(Daha öncesi 3 yayından tekrar)
- 3- Sosyalist ülkeler basınında yer alan Türkiye ile ilgili haber-
lerden bir özet
- 4- Kürtçe programı Yaz. Şerif Spk. Şerif

2-10-1983 Şerif

TKP'nin Sesi

Kürtçe

Konu: Diyarbakır Cezaevindeki direniş
ve dayanışma

ZİNDAN NIKARIN PINDAM BIBIN EM MANDİYE BIDAMEZİRİNİN!

Yên neyarê heqqê, rastîyê û gelone bi tu hêz û navgînekva nika-
rin pindambikin mandîya azad were damezirandin. Zindan bi mirovan-
va serî heyîya bînî were tijîkirin jî, ev mirôv pêşîya mirinê helak
werin girtin jî ^{keys tunne} yê ketine ser rêya damezirandina mandîya azad ji
rêya xwe werine para zivirandin. Ji vî semedê wextê em xîretên cun-
takarên faşîst dibînin tenê heyfa me tê wana. Hey belengazono...
Dixebitin wext para biherikînin.

Hova berxwedayîna girtîgeha Diyarbekirê.... Berxwedayîna han
qetek tekoşîna ~~wan~~ hêzê ~~ka~~ ~~ka~~ dixwezin welatê me ji tariya faşîz-
mê, ji bin lepên zûlmê rizgarbikin. U berxwedayîna han carekî din

evî nîşandike: Zindan nikarin pîndambibin ev sazumana genî were
hîrşandin! Lawên gel, li zîndanên jî wê daxwezîyên xwe bilindbikin
wê şerên xwe bidomînin. Li Dîyarbekir kesên çima dilê xwe dane doz
za gelê xwe li zindanan têne girtin wextê berxwedîdan, li bajera Frensê
burg pişgirîya bi vî berxwedayînê hat eşkerekirin nîşankir, ka yên
rastîyê, êx başîyê û mafên gel diparêzin çiqas bihêzin. 30 Welatpa-
rêzê Kurd dengê xwe tevkirinê dengê ji girtîgeha Dîyarbekirê bi-
linddibe û milê xwe dane milê birayên xwe. Bi dengê bilind gotin
emê piştî cîlladên faşîstên neyarê gelên xwe bînfîne erdê.

Belê GH. Waxtê tekoşîn biheqbû, berê ^{be jî} be paşê bibe, wê bigîhîje
serfirazîyê. Tekoşîn û daxwezîya geşê Kurd jî bi heq û rastîyê, ji
vî samedê wê bigîhîje serfirazîyê ~~ji~~. Zordestîyên partên burcûwa jî

zordestîyên cunta faşîst jî nikare şera vî gelê tunnebîke. Ev gel
û tekîşîna wî wê hebe. Edê hêza tu kesî ^îterê nake gela han ~~we~~ were
tunnekirin. Çema dîrokê berbi azadîya gelan, wekhevî û şadîya gelan
diherike. Lawên mêrxwas ya gelê Kurd ku hemberê zordestîya netewî,
şowenîzmê û hemberê para hîştinê serî bilindkirine, ji vî samedê
jî nikarin werine telandin, û tunnekirin. Şera wan, bi hezarên wan
li zîndanên tijîbibin jî, li zîndanên li ser wan hemû cure rêç û
teda were demandin jî keys tunne were sekinandin. Lê belê, ev zor-
destîyên zorkar li dîroka Tirkîyayêda wê bibîne ^qirêcên reş û ~~wê~~
bimînin.

Azad û şad jîyîna gelê Kurd tu zirarê nade gelê ^Tirk, serda
gelek kêr peydadike. ^{di} Azad û şad jîyîna gelê Kurd ^{de} gelek ~~berxweşîyên~~

mafên hêzên demokrasiyê Tirkîyayê jî heye. Hingê li Tirkîya'yê ge-
lê Kurd bin zordestîyêda bijî, tu demokratek Tirk ya rastî, ^{nikare bibêje er} ~~maghîs-~~
^{me} ~~tîya~~ armancê xwe ^{ji} vî samedê ~~ix~~ tekoşîn û daxwezîyên biheq ên
gelê Kurd piştekkirin îro ji hemû deman giringtîre.
Vêga cuntakar dixwezin bi êrîşek nu, bi jibartina ^{kar bidestîya xwe} 6 Sermawêzê en
hindik 5 salê din jî dirêjbikin. Vî gehînekê da dengê gelê Kurd û v
gengê welatparêzên Kurd bîhîstin, daxwezîyên wan agadarkirin di ~~ser~~
fêlbazîya cuntakaran eskere kirinê da uşteyek girînge. Bin zordestî
yêda girtina gelek bi milyonanin, tune hesibandina vî gelê, yen hem-
berê van zordestîyah serê xwe bilinddikin li zîndanên girtin û ji
bin hemû cure rênc û tedan derbaskirin, ^{di} rûyê faşîst ya cuntayê
nîşankirinêda girînge, him jî pir girînge.

Em deng didine hemûkesan! Waxtê li Tirkîya'yê pêkanî jî ^{oka} jî ^{leyistandin} ~~istin~~ ^{istin} nê têye ~~istin~~ li zîndanên ^K Kurdistanê wehşetek didome. Yên azadî û wekheviya gelên xwe diparêzin, yê dibêjin em ^K Kurdin li zîndanên mirov qaydibêje hê saxiya xwe da qehlûne gorê. Hemberê van pêkanînan bédeng neminin. Welatparêzên Kurd li zîndanên û bin zordestiyêda girtin jî nîşandikê ^{bi hemû hêzên xweva} jîbartinên 6 sermawêzê bona xapandinê têye pêkanîn. Wextê em/dixebitin li jîbartina 6 Sermawêzê cuntakaran bindestbikin, ^{bona} ~~pişki~~ bi gelê Kurd pişgiriyê bihêzkirinê jî ~~pêkanî~~ ^{xîret kirin dîvêyake.} ~~binin~~. Azadkirina welatparêzên Kurd û walakirina zîndanên Kurdistanê nê jî biparêzin.

Zîndan nîkarin pindambikin em mandiyê bidamezirînin. Lê ^{ro} em destûr nedin zîndan bibine gara lawên mêrxwesê gel.

Buraya B.R... D.D. ler , 28 Eylül 1983 Sül. / Sevim
sosyalist ülkeler basın-yayın organ-
larında Türkiye'deki gelişmelerle ilgili haber ve yazılardan
tema özetler sunuyoruz:
~~Sosyalist basında Türkiye~~

D.D.Türkiye'deki politik gelişmeler, sosyalist ülkeler basının-
da geniş yer alıyor. Sosyalist ülkeler gazeteleri, Türkiye
basınında, özellikle Reagan yönetiminin, nükleer silahlanmayı
tırmandırma, Batı Avrupa ülkelerine yeni nükleer silahlar yerleş-
tirme, Lübnan'da ulusal-ilerici güçlere karşı açık askersel
saldırılarına geçme girişimlerinin dünya barışı için taşıdığı
ciddi tehlikelere, Türkiyenin içinde bulunduğu ekonomik bunalıma
~~yazılan~~
ilişkin yazılara yer veriyorlar.

~~İşte bu derlemede, sözü edilen konularda Türkiyenin tutumu-~~
~~nun ve Türkiye'deki ekonomik durumun dile getirildiği sosyalist~~
~~ülkeler basınında yer alan yazı ve haberleri sunacağız.~~
8 Eylül günlü ^{Sovyet} "Pravda" gazetesinin " silahlanma yarışını engelli

yelim" başlıklı haberinde şöyle deniyor: "Türkiye'nin "Cumhuriyet", "Milliyet" ve "Hürriyet" gibi önde gelen gazeteleri, yayınladıkları yazılarda, Cenevre'de, Avrupa'da nükleer silahların sınırlandırılması üstüne yürütülen görüşmelerde, herşeye karşın, sağduyunun üstün geleceğini, bir karım savaşının patlak vermesinin önüne güçlü bir engel geçecek, karşılıklı kabul edilen bir anlaşmaya varılacağını umut ettiklerini belirtiyorlar.

Türkiye gazeteleri, Batı Avrupa ülkelerine yeni Amerikan roketlerinin yerleştirilmesinin Sovyetler Birliğini korkutamıyacağını vurguluyorlar ve şu görüşlere yer veriyorlar: "Reagan yönetiminin çatışma politikası herşeyden önce Avrupa ülkelerini, aynı zamanda Türkiyeyi tehdit ediyor. Bunun için de Ankara, Cenevre görüşmelerinde bir olumlu sonuca varılmasından yanadır".

Sovyet "Pravda" gazetesinin, Türkiye ile ilgili ikinci haberi de "Milli gazete"den aktarılıyor. 25 Eylül günlü "Pravda" gazetesinde yer alan haberde şöyle deniyor: "Türkiyenin "Milli gazete", Regan yönetiminin bugünkü dış politikasını, nükleer savaşın başlatılmasına yönelik "saldırgan ve ^{kışkırtıcı bir} provakatif olarak niteliyor. ^{Milli Gazete,} Gazete şunları yazıyor: ABD yönetiminin, Yakın Doğu, Latin Amerika ve dünyanın öteki bölgelerindeki halkların içişlerine kabaca karışması, bunlara karşı askersel tehditlerde bulunması, bu ülkelerde ABD'nin politikasına uygun rejimleri ayakta tutma baskılarıyla birlikte sürüyor. Bu da, uluslararası gerginliği ciddi bir biçimde artırıyor. ABD'nin, Lübnan'da ve dünyanın öteki ülkelerinde giriştiği saldırılarını haklı göstermek için ileri sürdüğü gerekçeler, yalan ve iki-

yüzlü bir nitelik taşıyor.

ABD,kendi askersel-stratejik amaçları için Batı Avrupa ülkelerini "nükleer roketleri için rehin durumuna" getirmeye çalışıyor. Bunun içinde,Amerikanın bu politikasına karşı dünya çapında başlatılan hareket, ABD roketlerinin Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmesine ,Orta ve ^{Yakın} Doğudaki provokasyonlarına yöneliktir. Biz,ABD'nin saldırı politikasını yeriyoruz. Çünkü, bu politika,hiç bir gerekçeyle haklı gösterilemez".

20 Eylül günlü Bulgar "Oteçestven Front" gazetesi,"daha pahalı bir sonbaharın eşiğinde" başlıklı yazısında şunları belirtiyor:" Yaz geçti ama,Türkiye kentlerindeki mağzaların vitrinlerinde ,çeşitli malların sonbahar fiyatları belirlemeye başladı. Görüldüğü gibi,geçen yılın Eylül ayına kıyasla,

fiyatlar % 50 ile ¹/₈₀ arasında artmış bulunuyor. Böylece bu parlak vitrinler ,Türkiye halkının ~~ezi~~ci çoğunluğu için,bakıp geçme yerleri oluyor."

Daha ilkbaharda Türkiyenin büyük tirajlı gazeteleri,^{kaygı}~~endişe~~ verici istatistikler yayınladılar. Bu istatistiklerde, ülkede enflasyon sürecinin yeniden hızlandığı, iktidardakilerinin enflasyonu % 20'ye indirme vaatlerine karşın, enflasyonun 1983 yılının sonuna doğru % 40'a bulacağı belirtiliyordu. Son aylarda, özellikle günlük tüketim maddeleri fiyatlarında hızlı bir artış oldu. Birçok gıda maddesinin fiyatı % 50 arttı.

İstanbul'da süpermarkette satıcı olarak çalışan Ali Poyraz şöyle diyor: İşim, malların ^{üzerindeki:} fiyat etiketlerini ~~değiştirmek~~ değiştirmektir. Fiyatlar öylesine artıyor ki, hergün yüzlerce ~~fiyat~~ etiketini ~~değiştirmek~~ değiştirmek zorunda kalıyorum."

Ali Poyrazın aylık geliri 20 bin Türk lirası. Bu parayla o,

~~xxxxxxx~~ karısını, üç çocuğunu ve annesini geçindirmek zorun-
dadır. Oysa, Türkiye gazeteleri, 4 kişilik bir ailenin ,yalnız
yiyecek için ayda 30 bin liraya ihtiyacı olduğunu belirtiyorlar.

Türkiye'de fiyatlarla ücretler arasındaki uçurum günden
güne daha da derinleşiyor. İlkbaharda, hükümet, devlet memurları-
nın ve devlet sektöründe çalışan işçilerin bir bölümünün
ücretlerini % 15 ile 20 arasında artırdı. Ancak bu artış, 2-3
ay içinde yok oldu gitti.

Son dönemlerde, Türkiye basınında tartışılan en ciddi
sorunlardan biri de, konut bunalımıdır. Dargelirlilerin, ev
kiralalarını ödeyebilmesi artık olanaksız bir duruma gelmiştir.
Büyük kentlerdeki ev kiraları, bir devlet memurunun aylık
gelirinin 2 ile 10 katıdır."

7

Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi organı

28 Eylül 1983 günlü Noyes Doyçland gazetesinde "Balkan Halkları Atom Silahlarından Arındırılmış Bölge İstiyor" başlıklı yazıda ise özetle şöyle deniyor: Bulgaristan Komsomolları yaptıkları yürüyüşte yüzbinlerce insanın imzaladığı bir çağrıyla bütün komşu ülkeler halklarını "Atom Silahları Bulunmayan bir ~~ülke~~ bölge " yaratmak için ortak hareket etmeye çağırdılar. Bulgaristan Devlet başkanı Todor Jivkov somut öneriler ortaya koymuştu. Yunanistan'da da "Amerikan'ın ölüm üsleri" ne karşı dev yığınsal gösteriler yapıldı.

Bulgaristan ~~van~~, Romanya ~~van~~ ve Yugoslavya ~~van~~ devlet adamları birçok kez yaptıkları açıklamalarda "Balkanların Atom Silahları Bulunmayan Bir Bölge" olması için çok ciddi, sorumluluk içinde tutum aldıklarını gösterdiler. Bilindiği gibi Türkiye'deki ve Yunanistan'daki Amerikan üslerinde atom silahları depolanmıştır. Ve bu Balkan halklarının

atom silahlarından arındırılmış bir bölge yaratma gibi son derece önemli olan barışçı isteğinin önünde temel engel oluyor. Yunanistan başbakanı

Papandru, ~~enun partisi~~ ^{partisi,} PASOK, Amerikan üslerinin kaldırılmasının, kendi politikalarının temel bir parçası olduğunu söyledi. Yunanistan Komünist partisi ve tüm barışsever güçler bunu desteklediklerini belirttiler. Şimdi yapılan anlaşmadaki maddeler, üslerdeki çalışmayı Yunanistan'ın kont-

^{denetim}

~~rol~~ altına almasını getiriyor ve 1988 yılında üslerin kapatılmasını öngörüyor. ^{Ama} Fakat bununla, ülkenin barışçı güçleri, görevlerini bitmiş olarak görmüyorlar ve gösterilerini kararlılıkla sürdürüyorlar. Türkiye'deki

Amerikan ve NATO üslerine gelince; Türkiye Komünist Partisi ^{Merkez Komitesi} genel sekreteri Haydar Kutlu, Berlin'de yapılan Karl Marks Konferansında şu çağrıyla

yapmıştı: "Geniş ulusal ve demokratik güçler! Amerikan emperyalizminin serüvenci politikasına karşı, ülkemizin bir atom savaşında yokolmasını

-9-

önlemek için birleşin." ~~Henüz~~

Evet, henüz atomsuz bir Balkanlar için uluslararası bir düzenleme yolunda daha çok çaba gereklidir. Ama bu yolda pratik adımlar da atılmıştır. Yunanistan başbakanı bunun için önce bir uzmanlar toplantısını önermiştir. 1984 yılında yapılması önerilen ~~bu~~ bu karşılaşmaya, ilk kez Türk hükümeti de katkı da bulunmaktan söz etmiştir.

— Müzik — 2 dakika —

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE TEZLERİ